

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Munkáshiány.

Most, hogy a munkaidő beálltával a nap-szamosok és általában a mezei munkások hiánya mint minden esztendőben, az idén is kezd érezhetővé válni, egyes gazdáink, mint halljuk, úgy segítenek vagy legalább úgy akarnak segíteni magukon, hogy az Alföldről szerződöttnek munkásokat, kivált pedig aratókat.

Különösnek tetszik ez előttünk gömöriek előtt, a kik tudjuk, hogy eddig éppen innét szotak a mi munkásaink fölösleges része (a mi most már nincs!) nyarankint levándorolni az Alföldre kenyeret keresni, s most az alföldi magyarság eresztene ide rajokat mezei munkavállalás végett? — Pedig úgy van. Legalább egyes kísérletekből, a mik tavaly történtek, az látszik, hogy ez az állapot az idén megismétlődik.

De, hogy állandó marad-e? Az már más kérdés. Az az arató, a ki ide a Felvidékre jön munkáért, nem azért jön, mert itt nagyobb a keresete, mint a gazdag Alföldön; hanem csak duzzogásból, daczból. Mert odalent a szocialistákus áramlatok hatása alatt összekülömbözött a régi kenyéradó gazdáival, hát most vagy azoknak nem kell, vagy a „csak azért sem“ politikából ő maga fordít hátat az uraságnak. Később azonban észre tér és a hűlenséget megbánva, ha duzzogva is, odahaza marad és felé se néz többé a mi görbe országunknak.

A felvidéki gazdák pedig hova-tovább mind súlyosabban fogják érezni a munkáskéz hiányát, mert a mi népünknek Amerikába való kivándorlása szinte megdöbbentő arányokat kezd ölteni. Hiszen vármegyénk alispánjának a mult közgyűlésen tett jelentéséből azt látjuk, hogy Gömör-Kishontvármegyéből a mult 1900. évben 1459 egyén kért Amerikába szóló utlevelet. Ez a szám pedig az idén sem apad, hanem tán emelkedik.

Hát a kivándorlás súlyos nyavalyáját természetesen nem lehet egyszerűen speczialiter csak Gömörvármegye szempontjából megoldani, hanem országosan, általánosán, — tekintettel a felvidéki és erdélyi kivándorlások okainak közös szimpto-

maira és még a Galicziából özönlő bevándorlás kérdésére is, — mindazonáltal, mivel ez nem politikai, hanem közös társadalmi baj, azt hisszük most éppen, mikor a baj legérezhetőbb, így a munkaidő beálltával, akármely társadalmi lapnak lehet és szabad e kérdéshez hozzászólni.

Mi, vidéki „intező körök“ a kivándorlást mindenféle eszközzel szeretnők megakadályozni. E részben éppen vármegyénk törvényhatósága volt a kezdeményező abban a mozgalomban, mely a kormánynak és törvényhozásnak intézkedéseit sürgeti a czélből, hogy a kivándorlás, ha másképp nem, erőszakkal is megakasztassék.

Az országos kormány azonban, — mint a hírlapokból nyilvánossá lett — más nézetet van. És pedig el kell ismernünk: nagyon helyes nézetet. Nem erőszakkal, hanem társadalmi uton kell a kivándorlás epidemiáját megszüntetni.

Elvégre, ha általános, nagy arányú kozmopolita emberi jogok és kötelességek szempontjából nézzük a kérdést: a baj nem is olyan tulajdonosan veszedelmes, mint a minőnek mi látjuk. Csakhogy persze mi nem lehetünk kozmopoliták, nem is akarunk, nekünk nem is szabad azoknak lennünk. Mi ezt a kérdést is csak a sovinizta magyar hazafiság szempontjából tárgyalhatjuk.

Más nemzetek azonban fejlett, hatalmas kereskedelemmel, fejlett iparral és hatalmas államjogi presztigezzel másképp ítélnek a kivándorlásról, mint mi. Ott ezeket a vállalkozó rajokat elő is segítik, szorgalmas embereknek tekintik őket, akik az idegen föld javait gyűjtik össze a maguk, nemzetük erősítéséül. Ahoz flotta kell és nemzeti külpolitika. A német, az angol, a francia kivándorló területeket hódítanak, győzedelmesebben a fegyvereknél. Az operencián tul is a maguk nemzetéhez tartoznak, azt képviselik, annak oltalmát érzik s annak erejét gyarapítják.

Dévényen tul azonban a magyar el van veszve. Még az utiköltsége is a határon tul már idegen fuvarosnak jut. És ekszportezikké válik az ember, csak azért hagyja el hazáját, hogy ez, vagy az a transzatlanti vállalat üzletet csináljon. Ez nemesak baj, hanem lealázó is. És segíteni ebben az irányban lehetetlen, mert abból a nagy flottából nem kérünk.

Tehát belsőleg kell kezelni a bajt és akadt orvos, akadt kuruzsló quantum satis, aki csalhatatlan recepteket kínált államnak, társadalomnak egyaránt. A recept tán jó is lehetett, de nem csináltatták meg. S ha ma beszélünk kivándorlásról, a belőle fakadó károkról, még mindig a receptgyártásnál tartunk s egyéb sok és sürgős dolgaink mellett nem is csodáljuk, ha ez a probléma nem akar helyéből mozdulni.

Ennek utána pedig hadd ajánljunk mi is receptet. ne foglalkozzunk a kivándorlással, mint külön kérdéssel, mert nem az. Egy gazdasági káros tünet ez, mint a gyenge test verejtékezése. Sem letörlése, sem a pórások bedugása nem segít rajta, de a szervezet általános erősítése után elmúlik magától. A főfeltétel a gyógyuláshoz megvan: Magyarországon nincs tulnépesség sehoh és Magyarország a maga belső termelésével lakosságának tizszeresét el tudna táplálni. Az emberek és a munka, a javak és a termékek helyes elosztása tehát a teendő, egyszerű mivelhető munka, melyben minden anyagi eszköz megvan. Ha nagy munkahiány van az egyik oldalon s nagy munkáshiány a másikon; ha egyfelől a latifundiumok munkáskéz híjában szenvednek, másfelől a földmivesek egész osztálya, megkuporgatott fillérekkel a ládafiában örökös proletárságra kárhozik, mivel a latifundiumok miatt a maga keserves pénzén nem juthat egy darab földhöz; ha egyrészt a városi proletárság ingyen kenyérre szorul s másrészt az állam adómentességgel és szubvenzióval hívja, csábítgatja a tőkét gyarapításra: akkor csak szerencsés módszer dolga, hogy mind e divergáló, egymásnak csak látszólag ellentmondó érdekek és bajok egységesen és egyszerre orvosoltassanak.

Ha a nagybirtokos urak — meg a nagybirtokos városok pl. Rimaszombat is — rászánnák magukat birtokaik egy részének a kis emberek számára való átengedésére, a földéhség kérdése minden telepítésnél radikálisabban meg volna oldva, a megtakarított pénz nem válnék utiköltséggé Amerika felé, a földmives proletárok egy része a maga urává válnék, a többinek a helyzete pedig tetemesen javulna. Munkahiányról legalább nem lehetne szó. S ha földjeik egy ré-

TÁRCZA.**Borús dalok.****I.**

A mit a nagy Herkulesről
Hajdanában elbeszéltek:
Elöttem is két út áll — s én
Nem tudom melyikre térjek.

Egyik temetőn végződik, —
A másik meg — a koresmában . . .
— Hej, nekem már egyre megy ki,
Bármelyikbe vezet lábam!

II.

Mily boldogok, a kik kenyérért
Küzdik a hosszú éltet át . . . !
Mily boldogok, a kik munkában
Virrasztanak sok éjszakát!

S mily boldogtalan vagyok én e
Kínokkal teljes életem:
Csupán egy hitvány szív miatt kell
Küszködőm nappal s éjjelen!

III.

Nem lehet azt feledni többé,
A ki szívünkbe vésvé van;
Nem is tudlak feledni téged
Bármerre bolygok czéltalan
Futok az élvek tengerébe,
Mindig futok belebb, belebb . . .
És azt hiszem, hogy búm ölöm meg,
Pedig a bú öl engemet.

Nagy szellemek az oltár előtt.

A „Gömör-Kishont“ eredeti tárczája.

Nem szükséges kutatni azt, hogy az emberek mikor érzik magukat legboldogabbaknak, mert minden valószínűség szerint, ha e tárgyban a teljes koru egyénekhez kérdést intéznénk, legalább kilenczven perczentjéül azt a választ nyernők, hogy akkor volt legboldogabb, mikor szive választottjának az oltár előtt elmondván a holtomiglant, belépett abba a bűvös körbe, melyet a házasság életét rózsálancaival öveznek. Legfeljebb arra kapnánk eltérő feleleteket, hogy ez az előre megálmodott boldogság meddig tartott. Némelyeknek csak egy napig, másoknak halálökig s e két határ között az órák, napok és évek minden létező numerusát megtalálnók.

Minden filozófiai elmélet daczára az embernek csakugyan legfőbb czélja, hogy boldog legyen — és ezt a boldogságot az élet először a szerelemben nyújtja. Fény, gazdagság, hírnév mind eltörpülő vágyak életünk ama zsenge ifju korában, mikor a természet öröktörvényei jogaitat érvényesíteni kezdik.

És az a boldogság, melyet az imádott lény bírása nyújt, csodálatos hatást gyakorol a lélek termékenységére: vagy megfojtja, vagy kikelti azokat a csirákat, melyekből a legszebb eszmék s a legértékesebb gondolatok sarjadzanak ki. Innen van az, hogy sok tehetséges ember házasságának megkötése után elveszti lelkének productiv erejét s egészen közönséges földi halandóvá lesz, — mig másokban a szerelmi boldogság jótékony hatást gyakorol s repülni vágyó lelke kibontja szárnyait. Ez állítást igazolják a mult hagyományai, mert az emberi művelődés történetében azok a nagy szellemek, kik eszméikkel s nagy alkotásaikkal korukra átalakító hatást gyakoroltak, általában a szerelmi ábrándok hatása alatt nyertek ösztönt eszméik kifejtésére s költői gondolataiknak művészi formában való öntésére.

Természetes, hogy e tekintetben minden adat nem

állhat rendelkezésünkre, mert néhány kiváló egyén életének folyásáról hiányos ismereteink vannak, másoknak a közéletben való szereplése ismeretes ugyszólván a legapróbb részletekig, de szívének gyöngéd érzelmeit sűrű homály fedi. Sokan nem jutottak el a házasság élet boldog kikötőjébe, némelyek talán nem is akarták szívöket örökre lekötöni. *Rafael, Michel Angelo, Beethoven* sohasem házasodtak meg, — de lelkökben női ideálok képei éltek, — *Deák Ferencz* nem is akart megházasodni s a krónika a haza nagy bölcsének női eszményképéről hallgat.

A hiányos életrajzi adatok azonban nem gyengítik meg azon állításunkat, hogy a szerelem az a mozgóerő, mely megfelelő tehetségű egyéneknél maradandó becsü megnyilatkozásra ösztönzi a fantáziát. Ezt tapasztaljuk költőknél, művészeknél, a közélet legtevékenyebb munkásainál, néha az államférfiaknál s némely esetekben a hadvezérekénél is.

Az első házasságot maga az Isten kötötte meg — a paradicsom kertben, valószínűleg két fülemile tanuskodása mellett. Hanem ez nagyon régen volt. Azóta annyira haladt az emberiség, hogy az Ur isten madarainak tanuskodása mellett kötött házasságokat nem írják be a törvényes matriculába. Azonban a kevésbé civilizált népek e tekintetben nem oly követelők, mint a művelt európaiak; megelégednek az éghajlati viszonyok következtében kifejlődő érettséggel s gyermekeiket mihelyt eléri azt a kort, melyben szülőkké válhatnak, összeházasítják. A déli népek gyermekeiben a szerelem érzete már a 12—14-ik évben fölébred, mig az északiak két három évized mulva kezdenek lángolni, jól lehet itt is, ott is a polgáriasult nemzetek kebelében a törvényes házasság-kötés bizonyos korlátok közé van szorítva. Nálunk a 18 ik életév betöltése előtt megházasodni nem szabad. Ep ennyi idős volt *Schakspeare* Vilmos, a nagy angol drámaíró, midőn oltárhoz vezette Hathavay Annát. Hogy e házasság gyakorolt-e a nagy költő tehetségeinek kifej-

szének mobilizálásából egybegyűlő összegeket uraink ipari vállalatok alapítására szánnak, előállna a magyar tőke és a belőle táplált magyar ipar, melynek minden jövedelme itthon maradna s felszabadítaná az országot a külföldi tőke hűbérsege alól. És akkor nem volnának munkanélküliek ezrei és ismét nem volna semmi ok a kivándorlásra, nem volna munkahiány.

Minden jelensége szociális és gazdasági életünknek, minden bennük megoldásra váró probléma az egyetlen földbirtokkérdésben fut össze, ennek a megoldása kivezet az egész labirintusból, ennek az egynek a stagnálása lehetetlenné teszi a többieknek parciális kezelését.

Ezt a kérdést kell tehát megoldani, akkor meglesz oldva a munkahiányon való javítás kérdése is.

A Dickmann-féle italmérési jog ügyében kiadtuk a multkor az egyénileg legjobban érdekelt félnek: a Dickmann testvéreknek a nyilatkozatát, azzal a hozzáadással, hogy mivel ez az ügy közérdekű, s mivel abban a város az engedély kiadása ellen hivatalosan állást foglalt, — lelkiismeretesen utánna fogunk járni: melyik fél részén van az igazság.

Ezt az ígretünket be is váltottuk s most hivatalosan megállapított, megcáfolhatlan adatok alapján kifejezést adhatunk azon véleményünknek, hogy az engedélynek megadási azon a helyen, a hova a folyamodók kérétek, határozottan a közérdekbe ütközik.

Mert az a hely már most is tűzveszélyes, a mennyiben a teljesen beépített telken gőzmalom, pékműhely, fűszerüzlet, nyilvános hidmérleg és sok gazdasági épület van összezsufolva. Hátha még itt aztán pálinka-mérést is nyitnak, a melybe részeg tótok és cigányok ellenőrizhetetlen vigyázatlansággal a kész veszedelmet hurcolják napenkint!

Továbbá az utca itt oly szűk és oly forgalmas, hogy a közlekedési akadályoknak valóságban a torlódása állana be, ha — mint szokás — a fuvarosok az új pálinkás-bolt előtt szekereikkel hajnaltól estig váltakozva ott álldogálnának.

Különbön is ott a Dickmann-féle telep szomszédságában már van két kocsmma. A spirituszra szomjazó közönségnek az is untig elég. Mert nem az ám a közérdek, hogy a szegény, műveletlen munkás-nép mentül több helyen kaphassa az emberirtó mérget, hanem mentül kevesebb helyen. Bár sehoh se kapná! — Rimaszombat hatezer lakosu városban összesen 58 (ötvennyolcz) italmérési és árusítási engedélyvel bíró üzlet van. Hát ez túlságosan sok az alkoholt fogyasztó tisztelt publikumnak! Ennek a horribilis nagy számnak legalább a felét meg kellene szüntetni.

Világos tehát, hogy a közrendészet és közérkölesiség szempontjából akármiféle néven nevezendő újabb kocsmának az engedélyzése veszedelmes.

Hanem van itt a dolognak még egy különös oldala is, az t. i. hogy a Dickmann-féle engedély megadásával a város egyeteme *anyagilag* károsodnék, a mennyiben a „Gondúzó” és Blumenthal-kocsmák után eddig bevételezett 1150 frt évi bér jelentékenyen apadna, mert a konkurrenzia a két kocsmma jövedelmét csökkentené s így megfelelő bérlők bajosan akadnának azokba.

Hát ezer forinton felüli évi tiszta jövedelmet csakugyan nem tehet könnyedén koczára egy olyan város, amely eddig is 48% pótdóval kénytelen a lakosságot megróni.

Merjük állítani, hogy ha ezt a lakosságot névszerint megszavaztatnók: a Dickmannék kérése mellett az érdek-

telen emberek csoportjából 10 voks se akadna. Nem, mert az a közérdekbe ütközik! Ez előtt pedig a magánérdeknek meg kell hajolnia.

Ezért csak helyeselni tudjuk a város intéző körének azon elhatározását, hogy a kérelemnek minden törvényes eszközökkel ellene szegül.

Bizalommal várjuk ebben az ügyben a pénzügyminiszter döntését.

Városunk világítási kérdése.

A következő megszívlelésre méltó sorokat vettük szakember kezéből, s közöljük azért is, mert városunk világítása már hosszú idő óta aktuális kérdést képez:

„A köz- és magánvilágítási kérdés, utolsó években számos városban és községben előtérbe lépett és a külföldi javaslatok megítélése igényeltetett, a hol nagyobbára a választás nehézsége állott be, villamos és légszesz fény között pedig az nem annyira nehéz, ha behatolag megvizsgáljuk, s akkor az elhatározásnak a légszesz-fény előnyére kell eldölülni, ha a rajongó eszményi kulturbahátszát helyébe a józan ítelet és a gyakorlati megfontolás lép. Az általános haladást követve és a város fejlődésének érdekében, köteles minden nagyobb város egy korszerű világítási mód bevezetésével foglalkozni.

Mielőtt a villamos és légszesz világítás között megbizhatóság, jutányosság és fény tekintetében, a hasonló tokat megtegnök, következő általános megjegyzéseket teszszük:

Száz éve már, hogy a légszesz fennáll, holott a villamosság alig másfél tizede létezik. Nagyobb városokban mindenütt fennállottak már régen a gázművek, a midőn a villamos fény be lett hozva, és a rajongók azt hitték akkor, hogy a gázipar semmivé lesz téve. Ez nem csak hogy nem teljesült, hanem éppen az ellenkező állott be, mert a villamos fény által nagyobb világítás lévén igényelve, ezen kívánság a légszesz-fényre is áment, mely a gáziparnak nagy lendületet adott.

Nevezetesen az Auer-féle izzó-fény feltalálása óta, rendkívüli nagy haladás észlelhető a gáziparban, és ezen izzó-fény diadalutját vette az egész föld kerekéségén, miután világítás tekintetében nagyban fölülmulja a villanyt és árta nézve negyedrészt annyiba kerül.

A dolog ujdsága magával hozta azon körülményt, hogy többé-kevésbé siettek mihamarabb ezen fényesnek kikialtott világítást bevezetni. De miután az ujdság ingere elmúlt és a gyakorlat az ügy gyengéjét is bemutatta, a rajongók seregei hátat fordítottak neki, és a pontos számításal élő fogyasztók nem igen határozhaták el magukat, az áram még mindig magas ára folytán ötször annyit fizetni, mint a légszeszért, és nevezetesen a nagy városokban mint Berlin, Drezda, Bécs, Budapesten az Auer izzó-fényhez kerültek vissza. A legnagyobb része a vendéglők, kávéházak, mulatók, üzletek s nyilvános helyiségek, melyek eleinte a villamos fénynek hódoltak, sorba gáz izzó-fénnyel lesznek világítva.

A mi pedig a világítási üzem biztonságát illeti, az a légszesznél annyira elismert, hogy nem szükséges statisztikai adatokkal azt igazolni. Evtizedek alatt egyszer sem fordult elő, hogy a rendszer hibája folytán az összvilágítás elaludt volna, mert már magában a rendszerben létezik a garancia, lévén a gáztartóban mindig elegendő légszesz előre gyűjtve, s így a vezeték netaláni megrongalása folytán, legfeljebb egy bizonyos mennyiség párologhat el, de megszakításról szó sem lehet.

Sokkal rosszabbul áll a dolog a villamos világításnál, a hol egy hajtó-szjig egyszerű elcsuszása, egy esavar eltörése, egy vezeték elszakítása, vagy egy áram megakadása stb. az áram vezetését megszünteti s általános sötétséget idéz elő. Az ilyen esetek száma egy légiót képez már s Párisban, Berlinben, Bécsben több ízben még a nagy udvari színházakban is felmondta a villamos világítás a szolgálatot és a beállott sötétség folytán az előadások meg lettek szakítva. A köz és magánvilágítással is így jártak Londonban, New-Yorkban, Chicagóban, Milánóban, Turinban és más számos nagyobb és kisebb városokban. Közvilágításra pedig a villamos izzó-fény egyáltalában ki nem elégítő. Egészségügyi tekintetben mind a két világítási mód egyenlőnek mondható, csakhogy az Auer-fény valamivel több meleget

és megszerette Szendrei Juliát, kit az akadályok elhárítása után 24 éves korában nőül vett, a lelkén átfutó szerelmi ábrándok s a közélet küzdelmei megtisztíták lelkét minden földi salaktól s a szenvedélyeken átszűrődött érzelmei a világirodalom legfelségesebb szerelmi ódáinak lettek forrásai. *Dante* már 18 éves korában nőül akarta venni *Beatricet*, de a *Divina comediában* halhatatlanná tett hölgy, előttünk ismeretlen okokból máshoz ment férjhez s a világirodalom e nagy szelleme, miután csalódását nyolcz évig siratta, 26 éves korában *Donati Gemával* lépett házasságra (1291.) 27 évesek voltak *I. Napoleon* (Beauharnis Josephine), *Lord Byron* (Milbanke Erzséket Anna) és *Linné*. A nagy világhódító életirói sokkal komolyabb okokból származtatják az ő egész Európát megrázkódtató politikáját, sőt a nagy férfiak egyik jellemző vonásaként feljegyzik, hogy a nők iránt általában nem tanusított elegendő reverentiát, mindemellett az emberi léleknek buvárlója a hódító életpályájából kiolvashatja, hogy a nők iránt való gyöngéd érzés még a világpolitikában is gyakran döntő szerepet játszik. *Herder* 29, — *Burns* Robert, a skottok *Petőfije* 30, — *Schiller* (Langenfeld Karolina) 31, — *Wieland* 32, — *Milton* és *Bürger* 35 évesek voltak völégény korukban.

De hogy a szerelmi boldogság édes érzete erejéből a későbbi korban sem veszt, *Vörösmarty* bizonyította be a magyar nagy szellemek közül először, ki java férfi korában, tul a negyven éven, szokatlan hévvel esküdött hűséget *Csajághy Laurának*. És mégis e kor majdnem zsenge ifjúságnak tünik föl ahoz képest, hogy *Jókai Mór* a magyar regény irás nagy fejedelme, nála háromszor fiatalabb menyecske szeméinek ragyogása mellett írja halhatatlan regényeit.

A nagy szellemek az oltár előtt felfrissülnek s a szellemvilág e frissesség által gazdagabb lesz.

Dr. Veres Samu.

áraszt el, mely kivált a téli hónapokban mind a nyilvános, mind a magán helyiségekben még kellemesnek mondható. A mi pedig a kényelmet illeti, hogy egy nyomással a villamos fényt meg lehet gyújtani, ezt szinte az önműködő gyújtóval a légszesz fénynél is el lehet érni.

A villamos ivfény hatása annyira vakító, hogy az emberi test-szint haláspadttá teszi s a szemnek is nagyon ártalmas. A villamos izzó-fény ellenben sárgás, sötéreses, és a tárgyak világításánál természetes színüket vesztik. Ellenben a légszesz Auer-fénye közeli s távoli hatásban egyformán használható. Gyönyörű szép fehér világot áraszt el, színtel nem változtatja és mellette mindennemű munkát ép úgy mint csak a nap világánál, végezhetni. Az ember szemét nem sérti, mert nem lobog, egyformán és szépen világít, és ép oly sokáig tart az izzó test, mint a villamosnál, helyenként jó kezeléssel még tovább is.

A világításon kívül melegítésre és erő kifejtésére a légszesz különösen alkalmazható. Nagyobb városokban a fűtés és főzéshez nagyban lesz már a légszesz használva, tisztasága, szabályozhatása és takarékosága következtében. A kisiparnál is nagyban divik a légszesz ereje, jutányossága, czelszerűsége és kényelme folytán.

Magyarország számos városában, a hol villamos világítás be lett rendezve, 2½ krtól fogva egész 4 krajczárig váltakozik egy 16 gyertya erejű villamos izzó-fénynek égési órája, holott az Auer-féle gáz izzó-fénye 55—70 gyertya erővel csak 2 krba kerül óránként.

Ezen összehasonlítások után még megemlítendő, hogy a gáztechnika utolsó időben nagy vívmányokat bir felmutatni, melyek jövőre is létjogát biztosítják. A többek közt a golyó-égők, melyek 400-tól egész 2000 gyertya-fény erővel bírnak, a villamos árfénnyel annál inkább is könnyen mérkőzhetnek, miután 40—60 százalékkal olcsóbbba kerülnek.

Ezen következtetésből merithetjük, hogy a légszesz világítás a villamfényt minden tekintetben túlhaladja és könnyen versenyezhet vele, miután a légszesz izzó-fény egyedül gyakorlati és korszerű világításnak mondható, mely nemcsak a jelennek, de a jövőnek is kiszámíthatlan időre szolgálatában álland.

Bevezetése minden városnak nemcsak díszére válik, de jövőre szép jövedelemmel is kecsgeteti, mely a házi pénztár bevételeit szaporitandja. Ennélfogva mindenütt, a hol az ősi világítási rendszer még alkalmazva van, az az óhaj, mielőbb azt kiküszöbölni és korszerű világítást berendezni, mely legjobban és legegyszerűbben az Auer légszesz izzó-fényű világítással érhető el.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Nagy Ferencz.

Elvégeztetett... A város közügyeinek erős oszlopa, lelkes vezére kidölt sorainkból; kihűlt porhüvelyé immár az anyaföldben pihen, csak szelleme, emlékezete él közöttünk, s még soká, nagyon soká fog itt élni!...

Láttuk, hogy milyen óriási, impozáns részvét nyilatkozott meg a gyászoló hírére. Valóságos zarándoklás volt a gyászos háznál. Csoportonként jöttek a condoleálók: a város, pénztézetek, egyház, főgimnázium, állami iskolai gondnokság, községi iskolaszék, elemi és polgári iskola tantestülete, ipartestület stb. stb., s a város tisztviselői kara és közönsége külön koszort helyezett a ravatalra. A többi testületek s magánosok is számosan adták külső jelét is ősziinte részvétüknek azzal, hogy díszes koszort tettek a koporsóra. A család koszorui kívül a következőket sikerült feljegyeznünk: — Rimaszombat r. t. v. közönsége. Felejtethetlen polgármesterének. — Rimaszombat város tisztviselői. Szeretett kartársuknak. — A rimaszombati prot. főgymnasium. Hálás kegyetele jeléül. — A rimaszombati ált. ipartestület. Szeretve tisztelt hatósági biztosának. — Az áll. el. isk. tantestülete. A gondnokság elnökének. — A Rimaszombati Takarékpénztár. Szeretett igazgatóság tagjának. — A Gömörmegyei Nép- és Iparbank. Ügybuzgó felügy. biz. tagjának. — A közs. polg. leányiskola tantestülete. Erdemeidet halánk örzi. — A rimaszombati vadásztársaság. Szeretett tagtársának.

Az impozáns temetés, melyhez hasonlót régen nem láttak városunkban — délután 4 órakor ment végbe. Nagy közönség gyűlt össze a gyászos háznál; a főgymnasium ifjúsága és a polg. leányiskola a tanárok vezetése mellett, az ipartestület gyászfátyollal bevont zászló alatt, a tüzoltó testület élén *Komáromy* István főparancsnoki segédtisztjelent meg. A gyászoló közönség egészen megtöltötte a tágas udvart, s a Losonczy-utca nagy részét is elfoglalta. Az ev. ref. énekkar gyászdala után *Czinke* István ev. ref. lelkész megható beszédet mondott, szép vonásokkal esetelte az elhunyt polgármester nemes jellemét, működését, s a községnek terén kifejtett laukadatlan és önfeláldozó munkásságát.

Azután megindult a résztvevő közönség beláthatlan sora. A gyászkoesi mellett kivont karddal lépkedtek a díszbe öltözött városi hajduk.

Megható jelenet volt, mikor az áll. elemi fiu- és leányiskola növendékei tanítóik és tanítónők felügyelete mellett gyászlógó alatt állottak sorfalat az iskola épület előtt, s a gyászkoesi odaérkezésekor a koporsó előtt meghajtották a zászlót. — A hosszú menet a városházához érkezett s a kapu bejáratnál a gyászkoesi megállott, hogy az érdemes polgármester kihűlt hamvai kissé megpihenjenek a helyen, hol az elhunyt életéből csaknem negyedszázadot folytonos és odaadó munkálkodással töltött. Az énekkar gyászdala után tovább haladt a menet, s 3/5 volt, mire kiért a temetőbe.

Itt dr. *Kovács* László városi főjegyző mondotta el szép beszédét, melylyel bucsút vett a város tisztikara és közönsége nevében a nagy halottól, kinek emléke a város történetében örökké élni fog.

A tornallyai kir. járásbírósnál a Nagy Elemér távozása folytán megüresedett albirói állás meg nem töltetett be, s egyelőre a helyettesítéssel *Feledy* Ferencz rimaszécsi járásbírósi albiró bizatott meg.

Képviselőink az udvari bálon. Kedden — 30-án a budai kir. várpalotában fényes udvari bál volt, melyen a fővárosi lapok közlése szerint a gömörmezei orsz. képviselők közül: *Andrássy Gyula* gróf, *Fáy István*, *Kubinyi Géza* és *Putnoky Mór* jelentek meg.

Miniszteri biztos. A nagyörözei kereskedelmi iskolához a vallás- és közoktatási miniszter a folyó tanévben megtartandó érettségi vizsgálatokra miniszteri biztosként *Kürschák József* egy. tanárt küldte ki.

Küldöttség a miniszternél. Rimaszombat város küldöttsége mult pénteken volt *Lukács* pénzügyminiszternél kihallgatáson az ismeretes italmérségi ügyben. A miniszter igen szívesen fogadta a deputációt s megígérte, hogy az ügyet döntés előtt alaposan meg fogja vizsgálni.

Eljegyzés. *Törköly László* kir. törvényszéki aljegyző, aranyifjúságunk rokonszenves tagja, április hó 29-én eljegyezte Besztercebányán *Majthán* Marikát, Kolbay Sándor kir. törvényszéki bíró szeretetreméltó sógornőjét. A fiatal jegyes párt állandó boldogság kísérje!

Korányi tanár üdvözlése A magyar orvosi kar oszlopos s a külföldön is kiváló szaktekintélynek ismert tagját: dr. *Korányi Frigyes* főrendiházi tag egyetemi ny. tanárt felszázados orvosi működése évfordulóján — szombaton — a gömörvármegyei orvos-gyógyász-egylet és orvosszövetség táviratilag üdvözölte.

A gömörmezei orvosszövetség és orvosgyógyszerész-egyesület ez idei közgyűlését Rimaszombatban május hó 21-én, kedden d. e. 10 órakor tartja, mikor a következő három évre megválasztják az új tisztikart és választmányt is.

Házasság. *Gecs István* helybeli vendéglős polgártársunk április hó 29-én nőül vette özv. *Kmetty Károlyné* szül. *Raiman Annát* Pelsőczön.

Halálozás. Régóta sinlődő, kínos betegség által gyötört polgártársunkat: *Burszky Sámuel* pénzügyintézetű pénztárnokot mult hó 27-én megváltotta szenvedéseitől a halál. Közbeesülésben álló férfi volt, ki hosszú időn át iparát becsülettel és tisztességgel űzte, majd a „gömörmezei takarékpénztár és hitelbank“ pénztárnoka lett, s ez állását pontosan, lelkiismeretesen és elismeréreméltóan töltötte be. 9 hónap előtt ágyba döntötte súlyos betegsége, s mult szombaton szerető családjá körében 62 éves korában, boldog házassága 36-ik évében csöndesen elhunyt. A gyászeset széles körben őszinte részvétet keltett. A temetés 28-án vasárnap nagy részvét mellett ment végbe, s a gömörmezei takarékpénztár és hitelbank igazgatósága, felügyelősége és választmánya a tisztviselőkkel együtt testületileg jelent meg a végtisztességen s hűségese tisztviselője ravatalára koszorút helyezett. A megemlékezés és mélyen sujtott család a következő jelentést adta ki: „Özv. *Burszky Sámuelné* szül. *Stolez Mária* mint feleség és leánya *Burszky Etelka* férjezett *Meszlényi Zoltánné*, *Meszlényi Zoltán* mint vő és az utóbbiak gyermekei: *Zoltán*, *Ilona* és *Miklós*; továbbá özv. *Minich Józsefné* szül. *Burszky Zsuzsanna* mint testvér; özv. dr. *Burszky Dánielné* szül. *Rakita Mária* mint sógornő; *Stolez Zsigmond* mint sógora és végül nagy számú összes rokonsága mely fájdalommal tudatják a legjobb férj, apa, após, nagypapa, sógor és rokonnak *Burszky Sámuel* a Gömörmezei Takarékpénztár és Hitelbank pénztárnokának folyó évi április hó 27-ik napján déli 12 órakor, élete 62-ik, boldog házasságának 36-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek felvétele után történt csendes elhunytát. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint folyó hó 28-án délután 4 órakor fog megtartatni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. április hó 29-én reggeli 9 órakor fog a rimaszombati róm. kath. templomban az egek Urának bemutatatni. Legyen emléke áldott, közös anyánk kebelén hosszú nyugalma csendes s az örök világosság fényeskedjék neki!“

Hegyesuszamlás. Nyustján a vasuti állomás mellett lévő hegy oldalán egy nagy földrepedés támadt, úgy hogy a pályaházat komoly veszedelem fenyegeti és sürgős intézkedés szüksége állott be. A vizsgálat megajtése céljából április hó 29-én *Görgey László* miskolci üzletvezető és *Kun Bertalan* forgalmi főnök Nyustján megjelentek s az esetről jelentést tesznek az igazgatóságnál is. Az üzletvezetőség az állomási épületek biztosítása végett a lépéseket sürgősen megtette, a mennyiben a leomlással fenyegető hegyoldal lebontását elrendeli.

Baleset. *Danko Barnabás* bellényi kondás 14 éves fia, mikor m. hó 22-ikén szülei Dúsába akartak költözni, s öneik segédkezett, egy lóporral erősen megtöltött rozsdás pisztolyt dugott a tarisznyájába, később belenyúlt a tarisznyába s ekkor a pisztoly véletlenül elszült és a vigyázatlan fiú balkezét összezúzta. Az erősen vérző sebesülteet beszállították a kórházba.

A Rimamurányi olasz munkásai. E címmel a „Magyarország“ mai számában olvassuk a következőket: „Rozsnyóról írják nekünk, hogy egész Gömörvármegyében megbotránkozást kelt, hogy a rimamurányi vasmű-társaság egyszerűen elősegíti Gömörben a kívándorlást Amerikába. Ugyanis Rozsnyó mellett nagyobb szabású vasolvasztó-telepeket épített tisztí- és munkásházakkal együtt és e célra néhány hét előtt közvetlen Olaszországból hozatott 150 kőművest és 50 más munkásembert és munkavezetőket. Kérdjük Borbély vezérigazgató ertől, hogy van-e arról tudomása, hogy Budapesten hatósági munkaközvetítő intézet működik, hol bármely pillanatban 3—400 kőművest kaphat.“

A Mansfeld féle chamotte-gyár ügye lassu, — de ugylátezik biztos — lépésekkel halad a megvalósulás stádiuma felé. Hosszas és alapos előmunkálatok, mérnökök és más szakértői által megejtett kutatások után sikerült a gyári vállalat céljaira alkalmas jó minőségű agyagot találni, s most már mi sem áll utjában annak, hogy a gyár építéséhez hozzáfogjanak. A telep és az épületek helyének kijelölését már meg is kezdték ma, s e munkálatok bevégezése után következik az építkezés. Ha ugyan még valami újabb akadály közbe nem jön — quod Deus avertat!

A népszámlálás adatait a dicséretes buzgalommal működött biztosok nagy gonddal összeállították, s az így elkészült kimutatás az orsz. központi statisztikai hivatalhoz küldetett be. A statisztikai hivataltól nyert értesítés elismeréssel emlékeztet meg a mi népszámláló biztosaink működéséről, s örömmel hallottuk azt is, hogy az egész országban Rimaszombat volt az első, mely a pontosan feldolgozott adatokat a központhoz terjesztette fel.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik szeretett férjem elhunytá alkalmából részvétüket kifejezték s őt örök nyugvóhelyére kísérni szívesek voltak: fogadják ez uton is nyilvánuló hálás köszönetemet. — Rimaszombat, 1901. május 1. *Özv. Nagy Ferencczné.*

Halálos bányaszerencsétlenség. Alsó-Sajón a rimamurányi társaság Irma-Amélia nevű bányájában szörnyű szencsétlenség történt, mult hó 25-én. Az esőzésekől iszapossá váltott földrétegekből valószínű iszapáradat tört elő. — Tapasztalt öreg bányászok ismerik ezt a veszedelmet. Ez elől nincs menekülés, ha az embert térdig lepi a zavaros, ragadós ár — a halálé lett feltétlenül. — *Galló János* és *Balanzik János* munkásokat lepte meg hirtelen az iszapár, s a két szerencsétlen ember ott fulladt menthetetlenül. Társai emberföltöli erővel igyekeztek megmentésükön, mikor azonban a titokzatos, gyilkoló áradat őket is kezdte körülnyaldosni — ott hagyta a két menthetetlen embert s az élet szilaj szótönével menekült. Nagy nehezen sikerült is ez. — A két halott munkást másnap halászták ki az áradatból. (R. H.)

Közgyűlés. A gömörmezei takarékpénztár és hitelbank április hó 30-ára rendkívüli közgyűlést hirdetett, mely azonban a részvényesek kevésszámú megjelenése folytán nem volt határozatképes, s így az újabb rendkívüli közgyűlés határideje május hó 17-ére tűzött ki, mikor is a közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenő részvényesek számára — határozatképes lesz.

Orvosok nyugdíjintézménye. Az orvosok országos nyugdíjintézményének alaptökeje javára *Dobsina* város közönsége 200, *Nagyöröze* 50, *Rimaszombat* 25, a rimaszombati *takarékpénztár* 20, a *nyustjai* 10 koronát adományozott. A megyei orvosszövetség Elnöksége megleghuag átíratban mondott köszönetet a szíves adományokért.

Az új nyári vasuti menetrend tegnap május 1-én lépett életbe s a mi feled-tiszolezi vonalunkat az annyiban érdekli, hogy a délelőtti vonat, mely személyszállításra berendezve, az itteni állomásról indult Feled felé, most reggel 6 óra 12 perczkor indul Tiszolezról s innen az eddiginél 7 perczel korábban indul Feledre s oda 11 óra 16 perczkor érkezik, esatlakozással a Miskolcz és Budapest felé induló vonatokhoz. A többi vonatok indulása és érkezése az eddigi menetrend szerint történik ezután is.

A feledi vasuti állomás éttermének ügye végre hosszas vajudas után kedvező elintézetést nyert s a váróteremben már be van rendezve az étterem; izletes ételek és italok olcsó árakon és jó kiszolgálattal állnak rendelkezésére az utazó közönségnek. Az utasok mindenesetre sokat nyerneek e kényelemmel, melynek nélkülözése sok panaszra és felszólalásra adott okot.

Halálozás. Egy fiatal, helybeli ügyes iparos: *Fóris Kálmán* f. hó 1-én hosszú betegség után 36 éves korában elhunyt a megyei kórházban. Jóravaló, törekvő ember volt, de elbetegedett, s e miatt már régóta nem folytathatta iparát Nyugodjék békében!

Uj sodronypálya. A kissebesi gránitbánya r. t. Csomától Sidig épített sodronypályája már megkezdte működését, s a sidi állomástól Füle felé haladó pályatest mentén látható a mint a csillék beérkeznek a most épült hosszú, fedett helyre, honnan a rakodó helyre szállítják a gránit-kockákat.

Fürdő megnyitás. A várgedei gyógyfürdő — mint halljuk — tölvy május hó 12-én nyílik meg, s ez időtől fogva a vastartalmu, s különösen vérszegényeknek kiváló jó hatású gőz- és kádfürdő a közönség rendelkezésére fog állani.

Uj üzlet. A Hollender és Weisz czég üzletvezetője: *Schwarcz Pál* az Erzsébet-terem, a pénzügyigazgatóság épületében új fűszer- és esemegeüzletet nyitott, mely a fogyasztóközönségnek már rendelkezésére áll.

Post festa. A nálunk rosz hirbe kevert „Könyves Kálmán“ magyar irodalmi és könyvkereskedési r.-társaság elmúlt üzletéve — mint a „Közgazdaság“ című országos hírv szaklapban olvassuk, — sokkal kedvezőbb, amennyiben az 1899. évi 1707 kor.-val szemben 28335 korona tiszta nyereséget tüntet föl, a mi a 245000 kor. összes alaptöke 12%-os kamatozásával egyenlő. A bruttó-jövedelem 30000 koronával nagyobb és a végleges eredmény még kedvezőbb lehetett volna, ha nem kellett volna kétes követelésekre igen nagy összeget: 62000 koronát (+ 8000) leírni. Az adóssok a mérlegben 478000 kor.-val (+ 164000) szerepelnek, ezzel szemben a hitelezők 273000 kor.-val (+ 73000). Árukeszlet 55000 (— 7000) kor.

Értesítés a posta köréből. Vett értesítés szerint a Magyarországból eredő s főleg Belgium, Nagy-Britannia, Németalföld, az Amerikai Egyesült Allamok és Canadába szoló levelek és levelező-lapok gyakran elégtelenül vannak bérmentesítve, minek folytán a hiányosan bérmentesített levélpostai küldemények a hiányzó bérmentesítési díj kétszeres összegével lesznek megterhelve s ez által a feladók nemcsak a címzettnek okoznak akaratlanul kellemetlenségeket, hanem a hiányos bérmentesítés miatt a magyar postakincstár is károsul. Ezen hibás bérmentesítés azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség az 1900. évi január hó 1-jével életbe lépett tarifális változásokat még most sem veszi figyelembe, a külföldre szoló leveleit és levelező-lapjait még most is 20, illetve 5 fillérrel bérmentesíti. A közönség tájékoztatására ez alkalmából ismételen közlöm, hogy a külföldre szoló egyszerű levél díja 25 fillér, a levelező-lap díja pedig 10 fillér; az Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával, Németországgal, Szerbiával és Montenegroval való torgalomban pedig a levél díja 10 fillér, a levelező-lapé pedig 5 fillér. Az ajánlási díj végül ugy a belföldre, mint a külföldre szoló ajánlott leveleknél 25 fillér.

Nyilvános nyugtázás. A jolsvai mükedvelők által április hó 8-án a jolsvai nőgyelet javára rendezett színelőadás és táncmulatság alkalmával

összes bevétel	349 kor. 60 fill.,
kiadás	217 kor. 60 fill.,
jótekményezelra maradvány	132 kor. — fill. volt. Ehhez hozzájárultak felülfizetéseikkel: Jolsva r. t. város a teremdíjjal 20 korona, Hisnyai Heinzelmann Alfréd 10 kor., ifj. Flentisz Andor 5 kor., Gellért Henrik (Igló) 4 kor., Czibur Emilné 2 kor., Bauer Magda (Budapest) 2 kor., Hofmann Miksa 2 kor., Basilides Géza, Szifft

Gyula (Murány), X. Y. 1:20—1:20, Basilides Gusztáv és Brinnich Kornél 1—1 korona, mely kegyes adományokért s Mansfeld Pál gyárosnak a díjtalan villanyvilágításért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati királyi törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

644 sz. — A felügyeiletem alatt álló nagyörözei kir. járásbírósnágnál áthelyezés folytán megüresedett s az 1893. IV. t.-czikkben meg állapított illetményekkel javadalmazott irnoki állásra a kir. igazságügyminiszter urnak folyó évi április hó 12-én 3844. I. M. E. szám alatt kelt rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t.-cz. 1. 19. §-ában meghatározott feltételeket, hadköteleességi viszonyukat s eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat, melyben az ügyviteli szabályok 5. §-ban felsorolt esetleges sógorsági vagy rokonsági viszony is felemlítendő, az ugyanazon §-ban szabályozott módon jelen hirdetménynek a hivatalos lapban leendő harmadszori megjelenésétől számítandó négy (4) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe véteteni nem fognak.

Megjegyzem, hogy ezen állásra csak oly pályázó fog kineveztetni, a ki a telekkönyvi szakvizsgát letette, s testi alkalmas voltát közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, és hogy a hason képzettséggel bíró kiszolgált s igazolvánnyal ellátott altisztek az 1873. II. t.-cz. értelmében elsőbbséggel bírnak.

Rimaszombat, 1901. évi április hó 24-én.

Kubinyi Aladár, kir. törvényszéki elnök.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztárban az 1900. évben ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany-ezüstnemű s értékpapirokból álló kézi zálogtárgyak a folyó **április hó 26-ára** hirdetett, de meg nem tartott és **folyó évi május hó 3-án d. u. 2 órára** kitűzött árverésen fognak az intézet helyiségében — a kiküldött hatósági biztos jelenlétében — nyilvános árverés útján eladatni.

Rimaszombat, 1901. április 26-án.

Az igazgatóság.

UHRIN JÁNOS

czipész

Rimaszombat, Kossuth-utca 6-ik szám.

Lakásváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. közönséget, értesíteni, hogy folyó évi május 1-től

lakásomat és czipész-műhelyemet a Kossuth-utca 6. szám alatti házba helyeztem el, hol is mindenféle **uri-, női- és gyermek-lábbelit** a legjutányosabb árban készítek és **javításokat** eltoxadok.

Főtörekvésem mindenkor az leend, hogy olcsó, gyors és pontos kiszolgálás által megrendelőim meglegedését kiérdemeljem és azt magam részére biztosítsam.

A t. cz. közönség pártfogását kérve, vagyok Rimaszombat, 1901. május 1.

kiváló tisztelettel

UHRIN JÁNOS.

Hirdetmény.

1490 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Fleischer Lajos** tajti lakos, képv. **dr. Cziner Miksa** ügyvéd által, végrehajthatónak **Nagy Mátyás** egyházasbásti lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Egyházasbásti községben fekvő, az egyházasbásti 10. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—21. sorszám alatt foglalt 4/8. urbéri birtokból a B. 23. alatti bejegyzés szerint Nagy Mátyást 1/4-ed részben megillető birtok jutalékra 840 koronában,

és az egyházasbásti 99. sz. tjkönyvben A. I. 1. sorszám alatt foglalt 94/1. hrszámú ingatlanból a B. 5. alatti bejegyzés szerint Nagy Mátyást 3/5-ed részben megillető birtok-jutalékra az 500 korona kikiáltási árban elrendelte, ennek megtartására határnapul **1901. évi július hó 3-ik napjának** délelőtti 10 óráját Egyházasbást községbe a község-házhoz tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a beszáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 84 korona és 50 koronát készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi márczius hó 14-én.

Kovács, kir. törvszéki albiró.

Hirdetmény.

1921. sz. — A nagyrocei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Pridojna Mátys és társai** polonkai lakosok végrehajtónak **Spisák József** polonkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 23 kor. 44 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrocei kir. járásbírósa) területén levő Polonka községben fekvő a polonkai 63. sz. tjkvben I. 1-183. sz. a foglalt s B. 13. szám alatt Spisák József nevére jegyzett összes ingatlanokra még pedig az 1. rend. 8935. hrsz. és új 186/b. népsor számú házra 320 koronában a 2-18. m. szám alatti szántók és rétekre az árverést 502 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 18-ik napján** délelőtt 10 órakor Polonka községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 kor., illetve 50 kor. 20 fill. készpénzben vagy az 1881-ik évi 60-ik törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881 évi 60. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrocezen, 1900. évi június hó 16-án. A nagyrocei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Dessewffy, kir. járásbíró.

Árlejtési hirdetmény.

Tornallya város közbizottságának újabb leendő építésére pályázat hirdettetik. A városházán betekinthező képviselő-testületi határozat szerinti építési terv- és költségvetések folyó **1901-ik évi május hó 27-ik napjának** déli 12 órájáig fogadtatnak el.
Tornallya, 1901. április 28.

1-2 **Borzy János**, bíró.

Hirdetmény.

2103. sz. — A nagyrocei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Chovan Mária** végrehajtónak **Juhan Mátysné** végrehajtást szenvedő elleni 64 kor. 56 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrocei kir. járásbírósa) területén levő Polonka község határában fekvő a **Juhan Mátysné** szül. Siska Mária, Juhan András és György polonkai 104. sz. tjkvben foglalt 128. hrsz. alatti ingatlanára, 320 kor. Juhan Mátysné szül.: Siska Mária, Juhan András és György polonkai 104. sz. tjkvben foglalt A. I. 2-19., 22-27. és 29-47. sorsz. alatti ingatlanára és az utána járó urb. erdő és legelő illetményre 777 koronában és Gordulics Mihály, János és György, Polonkai 924. sz. tjkvben foglalt 4607. hrsz. alatti ingatlanára az árverést 120 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 17-ik napján** délelőtt 10 órakor Polonkán a községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

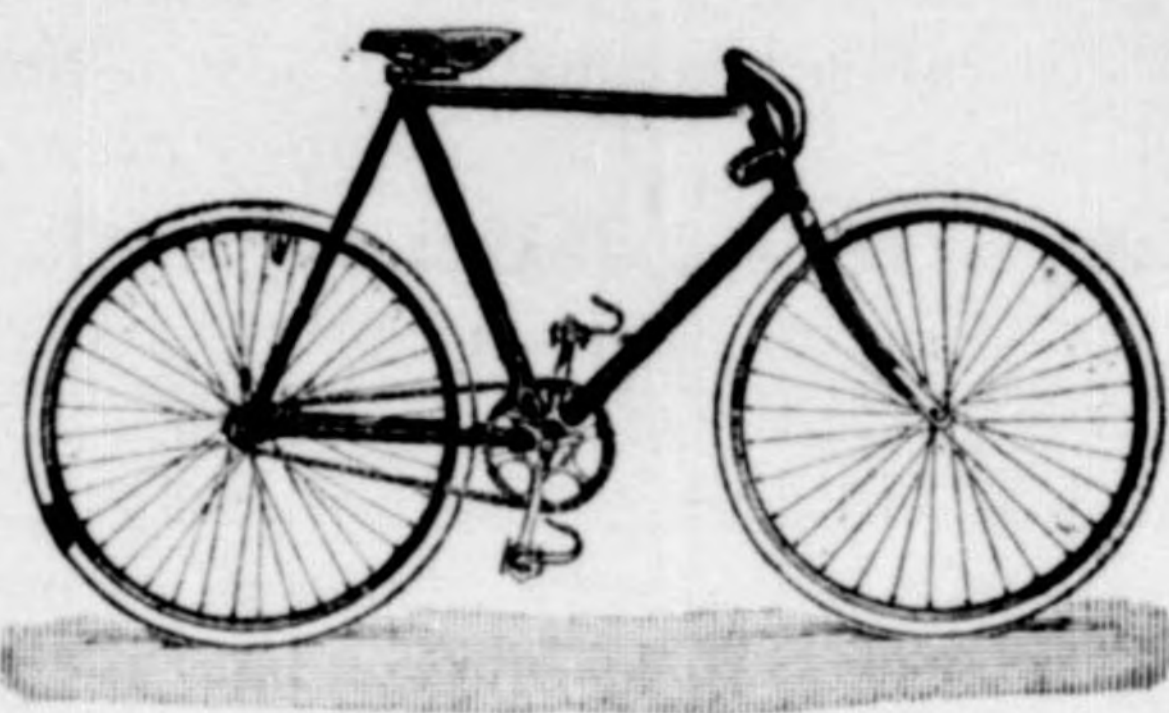
Nagyrocezen, 1900. évi július hó 12. napján. A nagyrocei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Dessewffy, kir. járásbíró.

Hirdetmény.

2069. sz. — A tornallyai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Demeter János** végrehajtónak **Sátán Terézia** végrehajtást szenvedő elleni 42 kor. 50 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a tornallyai kir. járásbírósa) területén levő Szentkirály községében fekvő és a szentkirályi 15. sz. tjkvben foglalt és $\frac{3}{4}$ részben Sátán Terézia és $\frac{1}{4}$ részben Janohgyik István nevében álló A. I. sorsz. 22. helyrsz. alatt felvett 33. ö. i. sz. ház, udvar, kert és az ehhez tartozó közös erdő és legelő illetőségére és pedig az 1881. LX. t.-cz. 156. §. értelmében az egész ingatlanokra az ezennel 650 koronában megállapított kikiáltási árban; azonban a C. I. sorsz. alatt 3894-70. tkvsz. végzéssel Sátán Janohgyik Terézia javára bekebelezett özvegyi jognak épségben hagyása mellett az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi június hó 19-ik napján** délelőtt 10 órakor Szentkirály községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 65 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság Tornallyán, 1900. november hó 6.
Münster, kir. aljbíró.

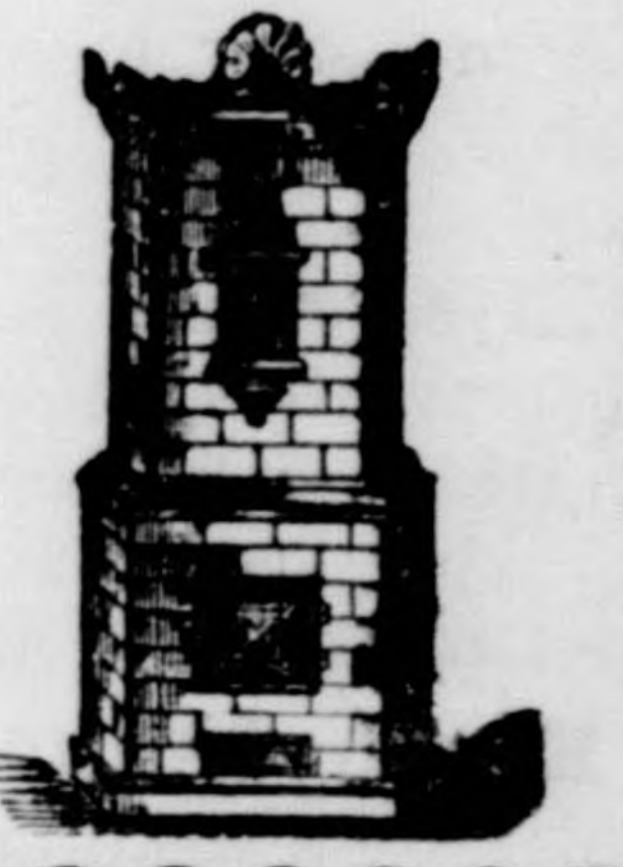
BRAUN ZSIGMOND

VASKERESKEDÉSE RIMASZOMBAT.

Elismert legjobb és legkedveltebb **Styria-kerékpárok** Gömörmezei képviseltele.
Gyári raktár különféle **varrógépeknek** jutányos árak és kedvező feltételek mellett

Nagy raktár építkezési anyagokból, ugymint: **portland- és románczement, mennyezet-nádfonat, kátrány fedél-lemez, elszigetelő-lemez, carbolineum stb.**

Különféle színű **cserépkályhák**ból nagy raktár. Az „**Első magyar általános biztosító-társaság**“ gömörmezei főügynöksége.

Üzleteladás.

Fűszer-, rőfös- és rövidáru-kereskedés, dohánytőzsde és italméréssel egybekötve, egy nagy gyári munkás vidéken eladó. — Évi boltbér lakással együtt 240 korona.
Czím a kiadóhivatalban. 3-3

Hirdetmény.

1176-1901. szám. — Mnisány község telekkönyve a volt urbéreseknél közösen kiadott illetőségek egyenként való felosztása következtében részlegesen átalakított, és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX t.-cz. szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 17. §§-ai alapján, — ideértve e §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési követelésüket hat hónap alatt, vagyis az **1901. november hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik szemelynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-nak eseteiben, — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1901. november hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv részleges átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönb. azok, akik az ezen t.-cz. 2. pontban körülírt eseteken kívül 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértevélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1901. november hó 1-ső** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbjött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik szemelyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik szemelyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság Nagyrocezen, 1901. április hó 15.

Dessewffy, kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A fazekas-zsaluzsányi közbirtokosság közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező **vizi-malom** 3000 korona, **korcsma-épület** 1600 korona és az **állás** 800 korona kikiáltási ár mellett a **folyó évi június hó 10-ik** napján délelőtt 10 órakor Fazekas-Zsaluzsányban **Ádám András** gondnok házában megartandó nyilvános szóbeli önkéntes árverésen el fog adatni. — Árverési feltételek a gondnoknál bármikor megtekinthetők. 1-2

Hirdetmény.

A nagyrocei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Hepka Márton** végrehajtónak **Hepka Zsuzsanna és társai** végrehajtást szenvedő elleni 144 kor. 86 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrocei kir. járásbírósa) területén levő Murány községben fekvő a murányi 108. számú tjkvben foglalt 99 rend., 99 népsor számú háznak a a Hepka Zsuzsanna Haluska Mártonné, Hepka Borbála Fábó Péterné, Hepka Teréz Szóják Jánosné, kk. Hepka József és (Hepka János jogutódjai) kk. Hepka János és Hepka József nevére irt felerészére 320 koronában, továbbá ugyanazon sz. tjkvben foglalt a 2-17 rend., 221/a, 939, 992, 1057, 1119, 1291, 1373, 1416, 1553/1, 1553/b hrszámú kert rétek és szántóföldeknek az előbb említettek nevére jegyzett fele részére a b. 2. szám alatt özv. Hepka Józsefné szül. Hajduk Zsuzsanna javára bekebelezett özvegyi jog sérelme nélkül 1026 koronában, — végre ezen ingatlanok után járó s a murányi 184. sz. tjkvben foglalt erdő és legelő illetőségre 36 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 15-ik napján** d. e. 10 órakor Murány községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. évi 60 t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Nagyrocei kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság, 1900. évi július hó 17-én

Dessewffy, kir. járásbíró.

Árlejtési hirdetmény.

A rimaszombati m. kir. földmives iskola gazdaságából kielejtett, de még nagy részben használható **gazdasági eszközök** (u. m.: ekék, vető- és arató-gépek, szénagyújtó, konkolyozó, rosta stb. ócskavas tárgyak) **május hó 5-én délelőtt 10 órakor** az iskola telepén árlejtés útján, azonnali pénzfizetés mellett, el fognak adatni. Tisztelettel

2-2 **A m. kir. földmives iskola igazgatósága.**

Hirdetmény.

1296 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **kis-honti özv. ár. papi segély-egylet** végrehajtónak **Ultisz Mária** férj. **Pokusza Józsefné** végrehajtást szenvedő elleni 120 korona tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Felső-Szálkón községben fekvő, a felső-szálkóni 9. sz. tjkönyben A. 1. sor. 22. 23 és 24. hrszám alatt foglalt beltelekből és azon épült 6 sz. a házból az Ultisz Mária férj. Pokusza Józsefné egynegyed részben megillető jutalékra 377 koronában és az ugyanazon tjkönyben A. 2-12. sorszám alatt foglalt külső ingatlanokból a Pokusza Józsefné szül. Ultisz Mária fele részben megillető jutalékra 805 koronában megállapított kikiáltási árban; — a C. 21 alatt 6413/94. sz. a. végzéssel özv. Ultisz Györgyné szül. Valent Mária javára bekebelezett özvegyi jog épségben tartása mellett elrendelte, annak megtartására határnapul **1901. évi június hó 27-ik napjának** d. e. 10 óráját Felső-Szálkón községében a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 37 korona 70 fillér és 80 korona 5 fillért készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1901. évi március hó 2-án.

Kovács, kir. törvszéki albiró.